

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 5 listopada 2018 r.

Pozycja 160

POSTANOWIENIE

z dnia 10 lipca 2018 r.

Sygn. akt Ts 149/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Rymar,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej H.M. i K.M. o zbadanie zgodności:

art. 292 w związku z art. 172 § 1 w związku z art. 285 § 1 i 2 w związku z art. 352 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, ze zm.) z art. 2, art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3, art. 32 ust. 1 i 2, art. 37 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1-3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W sporządzonej przez adwokata skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 28 lipca 2017 r. (data nadania), H.M. i K.M. (dalej: skarżący) zarzucili niezgodność art. 292 w związku z art. 172 § 1 w związku z art. 285 § 1 i 2 w związku z art. 352 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, ze zm.; dalej: k.c.) z art. 2, art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3, art. 32 ust. 1 i 2, art. 37 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1-3 Konstytucji w zakresie, w jakim umożliwiają:

– „nabycie przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu w okresie przed dniem 3 sierpnia 2008 r., w przypadku braku decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości [Dz. U. Nr 17, poz. 70, ze zm.], art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości [Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127, ze zm.] lub art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami [Dz. U. z 2016 r. poz. 2147, ze zm.]”;

– „doliczenie posiadania przez Skarb Państwa (przedsiębiorstwa państwowe) wykonywanego przed dniem 1 lutego 1989 r. do okresu korzystania przez przedsiębiorcę przesyłowego z trwałego i widocznego urządzenia w sposób odpowiadający służebności przesyłu przed dniem 3 sierpnia 2008 r., potrzebnego do nabycia służebności przez zasiedzenie”.

2. Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym.

Skarżący wnieśli przeciwko Energa-Operator S.A. z siedzibą w G. (dalej: przedsiębiorstwo energetyczne) pozew o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z ich nieruchomości poprzez umiejscowienie na niej słupa linii elektroenergetycznej.

Wyrokiem z 4 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy w K. oddalił powództwo skarżących, uznawszy że Skarb Państwa (jako poprzednik prawny przedsiębiorstwa energetycznego) nabył 29 lutego 1987 r. w drodze zasiedzenia służebność gruntową odpowiadającą treścią służebności przesyłu.

Powyższe orzeczenie podtrzymał Sąd Okręgowy w K. w wyroku z 21 kwietnia 2017 r., oddalającym apelację skarżących.

3. Zdaniem skarżących wykładnia kwestionowanych przepisów, przyjęta w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych, zgodnie z którą możliwe jest zasiedzenie przez przedsiębiorstwo energetyczne służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu (która została wprowadzona do systemu prawnego dopiero 3 sierpnia 2008 r. przez ustawę z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. Nr 116, poz. 731), narusza konstytucyjne prawo własności, zasady proporcjonalności, równości wobec prawa oraz demokratycznego państwa prawnego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym.

2. W niniejszej sprawie skarżący zakwestionowali art. 292 w związku z art. 172 § 1 w związku z art. 285 § 1 i 2 w związku z art. 352 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, ze zm.) w dwóch zakresach, przytoczonych *in extenso* w części historycznej niniejszego uzasadnienia.

Jako wzorce kontroli skarżący wskazali art. 2, art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 64 ust. 1-3 Konstytucji.

3. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

3.1. Skargę sporządził adwokat, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo.

3.2. Skarżący wyczerpali przysługującą im drogę prawną, ponieważ od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 21 kwietnia 2017 r. nie przysługuje żaden zwykły środek zaskarżenia.

3.3. Skarżący dochowali trzymiesięcznego terminu wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż powyższe orzeczenie wraz z uzasadnieniem zostało doręczone ich pełnomocnikowi 15 maja 2017 r., a skarga konstytucyjna została wniesiona do Trybunału 28 lipca 2017 r.

3.4. Skarżący określili przedmiot kontroli w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, wskazali, jakie konstytucyjne prawa oraz w jaki sposób zostały – ich zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), a także uzasadnili sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

4. Z uwagi na to, że skarga konstytucyjna spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p.TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 tej ustawy, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – zasadne jest nadanie jej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy postanowiono jak w sentencji.